

שער הראשון

שער הגאון

שער הראשון נדבר על מדת הגאון. ומה טוב ששודמן תחלה לכל השערים, מפני חיוב האדם להבדל ממנה, כי היא פתח לרעות רבות, ולא ראינו כזאת לרעה בכל המדות. לכן צריך האדם להתחכם להנהיגה אל המנהג הראוי, ולדחות אותה במקום שאינה ראויה בו:

הגאון היא המטבע אשר פסל המלך הגדול ברוך הוא, והזהירנו עליה בתורתו. כמו שנאמר, 'השמר לך פן תשכח את יי אשר הוציאך מארץ מצרים' (דברים ו, יב). כי הגאון ישכח יוצרו, כדכתיב, 'ובקרך וצאנך ירפין וכסף וזהב ירבה לך וגו', ורם לבבך ושכחת את יי אלהיך וגו', ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, וזכרת את יי אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל' (שם ח, יג-יח). ובמלך נאמר, 'לבתי רום לבבו מאתיו' (שם יז, כ). אם הזהירה תורה אפלו במלך, כל שפן בהדיוטות, שלא ישתררו זה על זה:

הגאון מתחלקת לשני חלקים, האחד, גאות האדם בגופו, והחלק השני, גאות האדם במעלות החכמה ובמעשיו. גאות האדם בגופו יש בה שני חלקים, האחד טוב, והאחד רע. וזאת היא גאות האדם בגופו הרעה, בעת שתתגבר הגאון בלב האדם, אז תמשל על האדם מקדקדו עד כף רגלו. בראשו ובגרונו, כדכתיב, 'יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטויות גרון' (ישעיה ג, טז). בידיו וברגליו, דכתיב, 'אל תבואני רגל גאון ויד רשעים אל תנדנני' (תהלים לו, יב). ועל רגל גאון נענשה בת רבי